

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Redacția și Administrația:

Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui comitet de redacție.

Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:

pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei
pe 1 an 120 lei pentru Inst. și Aut. 500 lei
Pentru țărani 50 lei pe anul întreg.

Exemplarul 2 Lei.

Vaidiștii se reîntorc în partidul nostru?

În ultimele zile gazetele din București aduc știrea că Vaidiști ar dori să se reîntorcă în partidul nostru — Desigur pentru dreptatea cauzei noastre constituie un mare câștig moral însuș faptul că în viața publică se discută această eventualitate. Când presa și opinia publică sesizează nota de resemnare și regret a vaidiștilor însemnează că această notă a îmbrăcat de mult forme manifeste în cerul lor intim. — De altfel nici nu ne surprinde căci o mișcare, care nu se întemeiază pe o morală elementară este anticipat sortită dezagregării, — așa încât o mișcare, care mai mult chiar, — are de față perenitatea, prin linguirea celor mari și care a pornit la drum susținută de cea mai imorală psihologie din câte se cunosc în istoria politică a popoarelor, invidia celor mai capabili și onești brodate toate pe un cinism indescriptibil această mișcare și-a frânt gâtul mai de vreme decum am crezut.

Cine nu-și aduce aminte cu câtă gălăgie s'a pornit acțiunea. Aveai impresia că în câteva zile ar vrea să înghită întreaga țară, Stăteau ca o balenă gata să înghită tot ce i sta în cale. Nenorocul dlui Vaida a fost că în loc să înghită formidabila organizație a democrației românești a înghițit în sec revolta, reproșurile și înfruntările cari rezultau din sentimentul moral al acestei țări. — De-abia au trecut 3 luni dela declanșarea conflictului și „Patria” vaidistă și-a încetat apariția, după alte 4 săptămâni a fost obligat să-și sisteze apariția chiar oficiosul „central” al lor „Frontul Românesc”, — iar azi dl Vaida se vorbește că-și trimite șambelanii canossei pentru a-i pregăti covorul pe care să îngenuncheze.

Dacă nu l-am recunoscut pe dl Vaida la declanșarea conflictului astăzi îl găsim complet desfigurat.

Indiferent ce va face dl Vaida și nenorocii săi copii din drumul rățării, pentru viața noastră de stat mai există o seamă de probleme cari ne interesează și cari trebuie observate de aproape în desfășurarea acestui proces.

Prin revenirea dlui Vaida,

partidul nostru va câștiga întărindu și cadrele sale cu nu număr oarecare de intelectuali.

Acest câștig cantitativ însă nu va echivala nici odată cu pierderea calitativă ce-am suferi-o prin această reîntegrare.

Și iată de ce: la plecarea dlui Vaida din partidul nostru s'a pus mai presus de toate o chestiune de demnitate și de morală. — Noi am reușit să creăm un curent și o opinie favorabilă nouă care ni s'a atașat pe baza acestor delimitări morale cari sau creat între noi și vaidiști. Astfel astăzi prin reîntegrare ar însemna să confirmăm admisibilitatea unor concilieri vecinice între demnitate și linguire, între disciplină și indisciplină și între ospitalitate și dușmănie.

Este minunat să fi generos cum este iubitul nostru președinte d. Ion Mihalache, pe care însă îl asigur că nu am fi beneficiat de-aceeaș generozitate, la care de-altfel nici n'ar fi optat dacă nebunia valachistă ar fi cuprins realmente țara, — ci din contră s'ar fi petrecut mare ospăț de canibali în tabăra vaidistă.

Astfel aplicarea principiului iertării trebuie să fie în funcțiune strictă și de propria noastră apărare.

Deci hotărârea ce se va lua trebuie să prezinte două aspecte precise, pentru interiorul organizației noastre asigurarea apărării, iar pentru marea opinie publică asigurarea sancțiunilor morale, fiindcă noi nu înțelegem să ne jucăm de-a „măța-oarbă”.

Dr. Alex. Herlea.

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu

Despre situația internă dl Maniu a declarat următoarele:

„Țara trebuie scăpată fără amânare de nenorocirea în care a ajuns prin regimul de astăzi compromis completamente și prin favoriții săi, regim care este izvor al mizeriei economice, al încercăturilor financiare și al unei decadențe morale care desagregiază sufletul național și care scade înaintea strălucirii autorității statului într-o măsură de necrezut.

Constat necesitatea urgentă de a se introduce un regim condus de morală creștină și de considerațiuni strict naționale și constituționale”.

Convocator.

Domnii membri ai comitetului județean al organizației partidului Național-Țărănesc din județul Hunedoara cu onoare sunt invitați a participa la ședința acestui comitet, care se va ține în Deva, Duminică, în 18 August 1935 la 3^{1/2} ore d. a. în biroul advocațial al Dlui Dr. Iustin Pop, Str. A. Vlaicu No. 10. cu următoarea

Ordine de zi:

- 1., Constatarea prezențelor și deschiderea ședinței.
- 2., Alegerea președintelui organizației județene.
- 3., Excluderea din partid a tuturor membrilor comitetului județean, cari au încălcat disciplina de partid.
- 4., Cooptări de noi membri în comitetul jud. în locurile rămase vacante.
- 5., Completarea biurolui organizației județene.
- 6., Alegerea delegației permanente.
- 7., Inscrieri de noi membri,
- 8., Alegerea juriului de onoare prevăzut în Art. 56 al Statutului partidului.
- 9., Alegerea comisiei de judecată, prevăzută în Art. 57. al Statutului.
- 10., Înființarea organelor auxiliare ale partidului:
 - a) Tineretul, b) cercuri profesionale, c) secția feminină, d) centrul de documentare, studii și propagandă.
- 11., Propuneri.

Data fiind suprema importanță a chestiunilor, participarea domnilor membri se impune imperios.

Deva, 31 Iulie 1935.

Secretar general:
Adv. L. Dânsoreanu.

Vice-president:
Dr. Iustin Pop.

Aurel Vlad erou de senzație.

Mulți vor fi știind de procesul intentat de reclamantii Damian Simion și Moga Ioan contra părâtului Dr. Vlad Aurel, binecunoscutul frate de cruce al Führerului Vaida dela Cluj și șeful valachștilor din jud. Hunedoara. Acest proces a avut ca substat o creanță de 3 milioane Lei și acces, pe care părâtul A. Vlad o reținuse pe nedrept pentru sine în loc să o achite adversarilor lui reclamantii. Rezultatul final al procesului a fost, că A. Vlad a fost condamnat de toate instanțele la plata alor 3 milioane cum și a dobânzilor și speselor de judecată.

Dr. A. Vlad însă, maniac al proceselor, la începutul an. c. a înaintat acțiune de reînnoire a procesului la Curtea de Apel Timișoara, înregistrată la No. C. I. 314—1935. În 6 Iulie a. c. a fost prima dezbateri în acest proces, devenit senzațional prin faptul, că punctul de căpetenie, pe care își bazează A. Vlad acțiunea de reînnoire, este afirmațiunea, că dsa a fost lipsit de uzul rațiunii, când a contractat cu adversarii săi și că nu avea nici puterea de voință astfel în lipsa capacității, n-a putut încheia un act juridic obligator deci contractul încheiat cu reclamantii este nul și neavenit.

Întru dovedirea afirmațiunii sale d. Vlad a anexat la acțiunea sa de reînnoire două certificate medicale: unul eliberat de medicul-șef al sanatorului din Purkersdorf lângă Viena, cu numele Dr. Robert Stern, specialist în boale de nervi și în psihoterapie. În acest certificat se constată, că d. A. Vlad a fost tratat în acel sanatoriu de mai multe ori în anii dela 1930—1933, inclusiv, pentru gravă boală de nervi cu înfățișarea de profunde depresii, completa lipsă a capacității de concentrare cum și a voinții și apatie. Bolnavul nu arăta nici un interes pentru ceea ce se petrecea în jurul său, i-a lipsit orice fel de activitate. Se plângea de oboseală mare și lipsă de memorie și nu putea fi capacitat de a întreprinde nici chiar o ocupațiune de cel mai ușor caracter.

Se mai fac și alte constatări grave, pe cari le omitem aci din anumită considerațiune pentru d. Vlad, pe care el nu a avut-o pentru sine însuș, când s'a dat publicității cu desvălririle, ce el însuși și le-a făcut. În concluziune finală se spune, că boala recidivantă a dlui A. Vlad s'a arătat într-o formă cu totul adâncă, care l-a făcut iresponsabil, fiind boala echivalentă cu o boală mentală —

da diese Art der Erkrankung einer Geisteskrankheit gleich zu setzen ist — zice certificatul cu text german.

Tot cam în termenii acestia este redactat și certificatul al doilea, eliberat de profesorul universitar Dr. Marius Sturza și Dr. Septimiu Barițiu, medic-șef al Casei Asig. Sociale din Cluj, Reese din acest certificat, că d. A. Vlad a fost tratat de acești medici în anii dela 1922—1933 inclusiv adeca timp de 12 ani.

Chestiunea aceasta nu e o simplă afacere particulară a dlui Vlad. Dacă l-ar privi numai pe d-sa, nici prin gând nu ni-ar trece, să ne sesizăm de ea. Dar ea interesează întreaga opinie publică a țării, nunumai, dar de ea trebuie să iee cunoștință chiar și Maiestatea Sa Regele pentru motivele, ce arătăm aci:

Va să zică d. Vlad vine și însuș se desvăluie în fața țării și a lumii întregi că d-sa timp de 12 ani n'a fost la uzul rațiunii și că a avut toate acelea defecțiuni psihice și spirituale, cari despoaie pe om de normalitatea facultăților mentale și-l fac iresponsabil. Și d. Vlad le spune acestea nunumai ca să fie spuse, ci ca să convingă instanțele cu toată puterea cuvântului și a probelor, că d-sa a fost turburat la minte timp de 12 ani în măsura iresponsabilității.

Și aci se intercalează gravitatea chestiunii sub raportul considerărilor de ordin general mai bine zis: din punctul de vedere al vieții noastre de Stat. Este bineștiut, că d. A. Vlad în timpul arătat de medici — anii 1922—1933 inclusiv — a fost deputat parlamentar ba a fost numit ministru al cuttelor și artelor apoi la industrie și comerț și a purtat și alte multe demnități. Pe drept cuvânt face deci mare senzație acest caz, căci dela sine se pune întrebarea: cum a putut ajunge un iresponsabil, lipsit de uzul rațiunii, — ministru adeca șefnic al Regelui și purtător și al altor demnități? — Nu cunoaștem un caz similar în istoria vieții politice și parlamentare așa, că d. Vlad are meritul lugubru de a fi procurat țării noastre acest caz de cea mai supărătoare genă.

Ne întrebăm mirați și uluiți chiar: cum s'a lipsit d. Vlad și de ultimul rest al conștiinței omenestii, primind, să fie ministru la diferite departamente, când avea tara iresponsabilității? I-a fost așa de mare pofta de ministere, că a jertfit prestigiul țării vărându-se la locul, de unde se cere cea mai mare și cea mai extinsă răspundere?

Cazul e de o tristă celebritate, care ne face de rușine și înlăuntrul țării și înafară de hotarele ei. El ve trebui, să atragă măsuri cu totul neo-

bicinuite în vre-o țară: ministeriabilii înainte de a fi numiți miniștri, să fie duși la casa de nebuni și examinați cu cea mai mare conștiințozitate, nu cumva cutare departament să fie ocupat de un A. Vlad reeditat.

Dar mai e și altă considerațiune. Dacă actele juridice, pe cari le-a încheiat A. Vlad cu adversarii sei din proces, sunt nule și neavenite, atunci tot așa sunt nule și neavenite și toate actele sale, pe cari le-a făcut în calitate de ministru la diferite departamente sau în calitate de altfel de demnitar, ce a fost. Cum se vor reface acestea?

Dar e nespus de caracteristic pentru dl A. Vlad, să înscezeze așa o reînnoire de proces, care-l compromite și-l face imposibil pentru totdeauna înaintea țării și a lumii civilizate.

Nici nu se poate explica gestul dsale altfel, decât că ori e paranoic și acum ori că e un suflet de Harpagon, care pentru a câștiga o sumă de circa 1 $\frac{1}{2}$ milion, căci creația adversarilor sei cade la conversiune, — nesimțită de dsa kiaburul, riscă să se dovădească însuș, că timp de 12 ani n'a fost cu mintea la loc, care nu știi momentul când îl va părăsi iarăș.

Ce zic alegătorii din județul Hunedoara la cel, ce se prelinde să le fie voivod? Vor mai urma ei pe șeful vaidiștilor din acele județe, care timp de 12 ani a fost smintit de minte și care, nu știi clipita, când va trebui, să o iee iar la sanatoriu?

Și ce zice Führerul dela Cluj, care, medic fiind, și mai bine cunoștea boala tovarășului seu de azi pe care l'a și împedecat, să ajungă presidentul provincial al organizațiilor din Ardeal și Banat ale Partidului Național-țărănesc chiar pentru motivul, că e bolnav în felul, că e incapabil pentru așa o conducere? Și ce zice Führerul, dacă Vlad nu era iresponsabil, ci el forțează numai suținerea aceasta, ca să câștige procesul? Un caz sau altul, Führerul și-a luat de tovarăș sau pe un iresponsabil sau pe un impostor, care vrea, să șarlatanească justția. Să-i fie de bine de el, dacă nu-l genează frăția de cruce.

De altfel întovărășirea lui Vlad cu Vaida nici nu se poate explica altfel, decât, că acesta nu era la uzul rațiunii, când și-a tradat partidul și oamenii, cari în îndurarea lor cu adevărat creștinească, l-au prea suferit, să facă ce vrea. — Ori că d. Vlad fiind prea lucid, a speculat situația, cum, poate, că speculează procesul dela Timișoara, făcând pe nebunul.

Veritas.

Nemulțumire în popor din cauza morilor

Bineînțeles că ei se laudă cu ce-au făcut de când sunt la putere ca și când ar fi făcut toate acestea prin osteneala lor și nici decum pe spinarea poporului. — Astfel între multe alte cazuri este cel mai nou cazul morilor.

Liberalii văzând că nu pot să ridice prețul bucatelor, — au fixat un preț general de 34.000 lei vagonul. Acest preț însă nu-l puteau susține decât acordând o primă de 17 mii de lei pentru exportul unui vagon. — Realitatea a desmințit însă calculele liberale și cu toată prima pe care-o acordă guvernul liberal totuși prețul curent nici unde n'a trecut pe piața internă de 24.000 lei. — Prima bineînțeles în partea cea mai mare a ei intră în beneficiul intermediarilor și nu a producătorilor. — Dar indiferent de aceasta

ei trebuia să caute mijloacele financiare pentru a putea realmente să plătească această primă. — În acest scop au introdus o supra-taxă pe kg. de făină de 90 bani. — Pentru a putea încasa această taxă au introdus un control la măcișul dela morile pe cari le-au numit ei mori industriale. În legătură cu stabilirea faptului cari anume mori sunt industriale și cari țărănești oficiul de valorificare a grăului a stabilit următoarele norme:

1. Toate morile situate în comunele rurale, ai căror proprietari au făcut declarațiuni conform art 4 al decretului de valorificare, că înțeleg să macine numai pentru săteni cu uium, vor fi scutite de plata taxei de valorificare de 90 bani la kgr. de făină.

2. În comunele urbane nereședință

de județ, toate morile publicate în Monitorul Oficial, sunt prezumate în principiu mori sistematice; ministerul Agriculturii va putea hotărâ dela caz la caz, scoaterea lor din această categorie, ținând seamă de nevoile locale, și de importanța instalațiilor.

3. Toate morile care funcționează în comunele urbane reședință de județ, se consideră deplin drept mori de valorificare și vor fi supuse taxei de mai sus.

În baza acestor norme ne-am pomenit că toate morile țărănești din orașe cari nu au nici site și nici mare instalație totuși au fost bolezate mori industriale și silite să plătească taxa respectivă.

Astfel săracii țărani sunt foarte necăjiți când văd că în loc de mulțumire și bucuria roadei muncii lor de peste an, se pomenesc jăcmăniți de stat în felurite forme așa cum încă nu cunoaștem caz dela 1918 încoace.

Pe chestiunea aceasta a morilor este așa de mare nemulțumirea în popor încât țărani nu fac altceva decât să roagă lui Dumnezeu să le iee de pe cap pacostea aceasta pe care le-a făcut-o liberolii în frunte cu Tătărescu și Mitiță. etc. Poporul zice că de-ajaba le face școli căci astlea sunt prea greu plătite cu jumătate din produsul muncii lor.

V. N.

dl Vlad a fost bătut în alegeri

— El a ajuns mai rău ca Argetolanu —

Vaidiștii la alegerile dela Mehedinți cari au avut loc la 18 Iulie au pus și ei candidat pe dl Vlad, fiindcă Vaida mai speculant cum este s'a temut să nu cadă și așa l'a băgat cătana pe Dr. Vlad. — El imediat și-a luat Statul major și a plecat în județul Mehedinți. — A stat acolo vre-o 10 zile și-a colindat toate satele și-a mișcat toate pietrele tipărind zeci de mii de manifeste și cheltuind sute de mii de lei.

Bravii alegători din Mehedinți au știut însă că Vaida candidează în numele lingușirii și au dat răspunsul cuvenit. Iată rezultatul alegerii:

Partidul nostru având de candidat pe dl Rădulescu Mehedinți, 6.427 vot
Partidul Averescu și Georgiștii împreună, 4.428. voturi.

Partidul lui Argetolanu, 3.835. vot.

Partidul dlui Vaida având de candidat pe dl Vlad, a fost fruntea cozii cu 2.788. voturi.

Iată deci că dl Vlad a ajuns ultimul în loc să iasă primul așa cum a sperat și cum se lauda înainte de alegeri. — Insuși dl Vlad spunea că poporul știe să aleagă și-și va face datoria. Este drept, poporul și-a făcut datoria alegând candidatul partidului nostru și trântindu-l pe dl Vlad.

Noi ne întrebăm numai că dl Vlad nici acum nu s'a trezit încă la realitate și nu vede adevărul că poporul este contra lui Vaida din motivele cari le știe dânsul.

x. y.

grija școlii.

Cerc de studii al învățătorilor

Guvernarea Iorga-Argetolanu, așa numită guvernarea pe deasupra partidelor, izbind atât de crunt în existența corpului did. de toate gradele, — a dat naștere unor idei și unui curent foarte lărmuitor susținute, ca adică, corpul did. de toate gradele să formeze un partid sau bloc politic, susținându-și astfel numai interesele lor profesionale. Nereușind această încercare, sub care chiar altceva s'ascundea, s'a făcut mare caz ca toți învățătorii să părăsească partidele în care erau înregistrate, sub pretext, vezi Doamne, — ca să se scoată politica mărunță din școală.

Era și aceasta o naivă credință, dovadă că învățătorii și profesorii n'au înțeles și nu înțeleg să părăsească partidele în care militau pentru anumite credințe. Și n'au greșit! Tara noastră fiind condusă de partide și prin partide, toate marile înfăptuiri nu se pot realiza decât tot în cadrul acestor partide, de aceea pe lângă unii cari — durere — intră în politică numai cu anumite scopuri egoiste, individuale, — sunt mulți învățători cari activează cu frumoase succese și dezinteresat, pentru binele general și pentru propășirea lucrurilor folositoare din țară, în cadrul partidelor.

În partidul naț.-țărănesc — după cum a scris atât de frumos dl adv. Dănoșoreanu, în numărul trecut al acestui ziar s'au ilustrat o seamă de învățători străluciți, pe toate terețele creațiilor de interes obșteșc. Ce-i oprește și pe alții cari simt în ei dorul de muncă și ficul sacru, să urmeze accașș pildă mureață?

Conducerea judefeană a acestui partid de masse oferindu-ne, în cadrul ei, această posibilitate de mun-

că, de studii și realizări mai târziu, în binele învățătorilor și propășirea școlii românești, — n'am ezitat o clipă, ci ne-am aruncat cu tot eșanul și cu tot sufletul nostru, cu cele mai curate gânduri și intențiuni în vâlmășagul și în huetul atelierului, unde se pregătește planul măref, al ridicării morale și materiale a poporului românesc, plan care se prepară de marele partid de masse, condus de ilustrul nostru înainteaș și animator, Ion Mihalache.

Interesele lăaturalnice și politica mărunță de răzbunări și josiicii ne-au fost totdeauna străine și urâte, le-am detestat, pe noi nu acestes ne mână ci dorința fierbinte de a face un bine, de a realiza ceva frumos și folositor în binele școlii, care în afară de munca conștiințioasă între cei 4 pereți ai ei, mai așteaptă dela noi să cheltuim, fără orecupețire, suflet curat și entuziasm ori unde numai ni se îmbie o posibilitate, spre a putea ridica această școală și pe slujitorii ei pe un pedestal mai înalt.

Stăpâniți numai de astfel de sentimente am pornit să activăm în cercul de studii din cadrul partidului național-țărănesc Hunedorean, hotărâți să studiem, să luptăm, aievea, pentru îndreptarea tuturor relelor și neajunsurilor de care suferă școala, să lecuiim la timpul oportum tot ce poate fi lecuit și ce putem sugera să se lecuiască ca astfel școala să capete un nou impuls de viață, iar noi putere mai mai mare de muncă și de luptă.

Cei cari simt asemenea cu noi să se alăture, ca umăr la umăr să ducem lupta ce ne așteaptă.

Alexiu David,
învățător.

O întrebare deschisă

Adresată celor cari au răspuns la ancheta ziaristică în destiunea creditului românesc din Ardeal.

Citind răspunsul d-lui G. G. Mironescu despre problema creditului românesc în Ardeal, apărut de curând în ziarul „Universul”, în legătură cu acest răspuns, pe lângă întrebările puse d-sale de către anchetator, să mi fie permis în numele tuturor deponenților, foști creditori ai băncilor românești din Ardeal o singură întrebare, pe care o cred cel puțin tot atât de importantă cât și celelalte întrebări ce i-s-au pus în această chestiune, anume:

— Ce credeți d-le Mironescu despre soarta creditului românesc în Ardeal în legătură cu efectul distru-

gător al conversiunii asupra depunerilor bancare, care făceau izvorul principal al acestui credit?

Nu credeți că ar fi o adevărată crimă națională a lăsa în voia sorții și prin urmare a împinge la ruină pe cei mai de seamă cetățeni, cari au format intradevăr în preponderanță rezistența poporului nostru contra poporului agresor de pe vremuri — nefăcând nimic pentru despăgubirea lor și pentru repararea înjustiției ce i sa aplicat cu o păcătosenie de neiertat, fie aceasta printr'un ajutor potrivit de ori ce natură?

Aiud, 16—VII 1935.

Dr. Enea Nicola.

Vai săracii liberali

La Deva liberalii și-au pus în gând să dea o lovitură mortală partidului nostru. Astfel și-au ales omul care să execute mandatul în persoana dlui Fülepp senatorul din Hunedoara. — Se zice că la punerea pietrii fundamentale a noului palat administrativ din Hunedoara dl Fülepp în cuvântarea pe care a rostit-o a fost din cale afară de vehement în contra „bandiților și hoților de naționali-tărăniști”. Astfel cu meritele consolidate i-au dat însărcinarea să vorbească la Deva „à fond” în contra organizației viitorului stat țărănesc pe care-l preconizează partidul nostru.

Bine înarmat dl Fülepp cu toate argumentele necesare se zice că era cât pe-acel să răstoarne întreg programul structural al partidului nostru dacă nu făcea o greșală de altfel destul de mică: recotura „Statul Țărănesc” și vorbea despre „Statul național”.

Desigur că șrapnelele dlui Fülepp au avut o împrăștiere mai mare dar eficacitate cu atât mai redusă. Astfel că noi ne rugăm lui Dumnezeu să ne trimită din partea liberalilor numai astfel de șrapnele.

S V.

Di Tătărescu mai tare ca ori când?!

Nu de mult a îngăuit dl Tătărescu să se scrie în gavete, că el e mai tare ca ori când. Partizanii lui să fie liniștiți, să abă toafă nădejdea, că puterea lui n'a scăzut și că vor mai rămâne vreme îndelungată la putere. Nu mult după această declarație s'a pescoperit nemai pomenit scandal în jurul negocierii devizelor:

În legătură cu această atitudine a Domnului Gh. Tătărescu, îmi vine în minte o poveste. A trăit înainte de Hristos un om învățat, dar foarte curios în felul lui, pe care l-a chemat Diogen. Acesta odată s'a înfățișat la un târg de țară, în mijlocul lumii, care se îmbulzea, având în mână o lumină aprinsă, ziua la amiazi. Lumea văzându-l așa, s'a strâns în jurul lui, crezând că-i nebun. L'au întrebat, că ce caută, cu lumina aprinsă, ziua la amiazi. El, spre mirarea tuturor, a spus că caută un om tare. Atunci oamenii i-au adus pe un vestit om tare. El a zis: bine! dacă voi ziceți că-i mare și tare, să-l punem la probă. Să doarmă acest om o noapte sub un arbore pe care r-l voi arăta eu. Toată lumea a as și a zis: a făcut acesta isprăvi mai

mare, decât ca să doarmă singur o noapte sub un arbore. Cum au zis au făcut. Mare a fost însă mirarea tuturor, cari s'au pus la pândă, să vadă, dacă într'adevăr doarme singur sub arbore, când au văzut că vestitul lor om tare, în data după ce s'a făcut sară, a luat-o la fugă și n'a avut curajul să doarmă singur, noaptea, sub pom.

Acest om vestit a fost adeca, un criminal, care a omorât un om de omenie. Lucrul nu s'a știut în public, dar s'a știut de suflet și conștiința criminalului, care-l muștra și-l înspăimânta mai ales noaptea.

Când s'a aflat, mâne-zi, de lumea curioasă, despre această slăbiciune a marelui lor om, atunci Diogen le-a spus: vedeți și țineți minte, că om mare și om tare este numai acela, care are conștiința liniștită, care n'are nici o vină pe sufletul său.

Cele petrecute în viața publică, după declarațiile așa de categorice ale d-lui Tătărescu, ne îndreptătesc să susținem și să afirmăm, că dl Tătărescu nu-i tare, fiindcă nu are conștiința curată.

Verax.

Când te pișcă păduchele....

Românul are proverbul: Păduchele din lindină mai tare te pișcă. Așa un păduche din colecția iresponsabilului A. Vlad, caută, să mă piște crezând, că mă poate atinge în buna mea reputație de avocat, pe care mi-am câștigat-o în cursul alor 34 ani de profesare. Deși e nespuse de greșos, să dai atențiune unei insecte scârnavă, cum e detractorul meu, fac această declarație chiar pentru a-l dovedi și mai mult, că e o gadină de cea mai imperlinentă specie, care își face existența sugând sângele altuia, ca nu cumva să trăiască din lucru.

Filiala „Ardeleană” abia avea așa

ziși „bărbați de încredere” pe comune, cari să întocmească foile de informații, necesare la cererile de împrumuturi. Nu se găseau astfel de oameni nici ca inteligență nici ca fidedemnită decât numai excepțional. Așa s'a întâmplat, că veniau în cancelaria mea clienți din comune, unde nu era informator. Ei mă rugau, să le fac lucrările necesare pentru cererile de împrumut. Eu în fiecare caz le comunicam dela început că dacă ei vreau, ca să le fac aceste lucrări, au să-mi plătească speșele convenite așa, cum și în cazurile de împrumuturi hipotecare, solicitantul trebuie, să achite speșele advocatiale. Nu numai, că luam informații

foarte detaliate, dar și foaia de informații o întocmeam cu toată conștiințiozitatea, iar în prealabil făceam demers la cartea funduară pentru a identifica persoana solicitatorului fiind mulți cu același nume în aceeași comună apoi scoțeam datele complete asupra averii imobile a respectivului. Cine cunoaște felul acestor lucrări, știe prea bine, că sunt anevoioase și foarte fatigioase reclamând mult timp. Ba de multeori mi-s'a întâmplat, că am plătit din propriu celui, ce a făcut lustrele funduare.

Evident, că nu poteam, să refuz pe ateri solicitori, căci făcând aceasta, aș fi cauzat prejudicii chiar băncii. Nici nu-i poteam trimite la alți avocați, cari nu cunoșteau uzanțele băncii dar li ar fi competat onorar pentru serviciul lor. Nici nu li-se potriveau astfel de chestiuni.

Mai era și o altă împrejurare. Eu absentam foarte mult de acasă fiind Senator. Astfel lucrările cu cererile de împrumut urma, să le facă asociatul meu de atunci, dl A. Igna iar datele funduare le scoțea d. Dr. Fr. Schuller, ori plăteam pentru facerea lustrelor.

Este de sine înțeles, că nu poteam aștepta dela colegul meu, dl A. Igna, care nu avea nimic comun cu filiala, să le facă grațuit cauzându-și prejudicii în drepturile sale.

Dar am procedat și în spiritul și litera obligatorie a Regulamentului de aplicare a Tarifului Minimal al Avocaților, care interzice avocaților lucrările gratuite pentru motivul moral de a preveni concurența necinstită a acestora.

Iată deci, că mă găseam într'o situație de necesitate, să se facă în biroul meu aceste lucrări, ceea ce de altfel era și de interesul filialei, ca ele să fie bine făcute. Speșele erau cele mai minimale, dar pe cari cei mai mulți nu le-au achitat iar eu i-am lăsat în știrea Domnului.

E un neadevăr sfrauntat, debitat cu reacredință criminală, că aș fi cerut speșe și dela aceia, cari nu au obținut împrumutul. Legalmente însă aș fi fost în drept a le pretinde și în aceste cazuri.

În ședințele comitetului, dacă eram de față, nicidecum n'am atins libera deliberare nici pe dedeparte a membrilor comitetului. Dar nici n'a fost vreodată caz, când o chestiune să fi ajuns la vot, ci întotdeauna s'a hotărât de comun acord fără divergență.

Iată deci, cum se caută cu microscopul răutății diabolice a imperinentului păduche, să mi se găsească

vreo incoreclitate Aceasta chiar mie care timp de 18 ani, cât am profesat sub regimul maghiar, am susținut și am făcut și toate lucrările scrise de mare anvergură cu totul grațuit în toate procesele politice, infinite la număr, la toate instanțele maghiare. Iar în ce privește indulgența față de clienți, n'am fost întrecut de nimeni, ea a fost chiar proverbială. Dovadă arhivul meu, din care oricine poate constata, că eu abia am efectuat vre-o licitație în timp de 34 ani iar pretențiunile de speșe am cu diuimul încă dela primul început al practicii mele. Dar d. C. Bordsu, directorul filialei, îmi cunoaște mai bine felul gestiunii mele ca avocat al filialei. Dsa ar putea confirma măsura indulgenței mele, refuzând eu de multeori, să înprocesuez multe cambii, pe cari dsa le găsea indicate pentru inacționare.

Dar ce zice păduchele din fițuica nefericitului seu gazdă, A. Vlad, — la isprăvile lui Dr. Simion Câmpean? Cunoaște-l? Eu sunt sigur, că-l cunoaște ca pe sine însuș astfel știe, că acest specimen făcând casa de zăloage cu asociații săi evreii Garai et familia, percepea camețe sângeroase à la Shylok. Dar incalcarea cea mai temerară a legii, ca un avocat să facă pe cămătarul bestial la o casă de zăloage, atât de incompatibilă cu profesiunea de avocat?

Și mai întreb: oare pe cine n'a pompat păduchele, care mă pișcă? Toată lumea știe, că n'a existat partid politic, pe care să nu-l fi „belit” de parale.

Dar nu cunoaște păduchele din gazeta lui Vlad pe însuș stăpânul seu, care mulți ani de-arândul a avut următoarele funcțiuni la banca „Ardeleană”: 1., director general, 2., membru în cons. de adm., 3., juriconsultul băncii, 4., avocat cu praxă liberă nelimitată, 5., mai era și deputat la Budapesta. Nu era acesta un cumul imoral și revoltător prin complexul funcțiunilor și incompatibilitățile lui? Și pe de-asupra acest titanozaur hrăpăreț a mai avut tupeul, să-și mai stipuleze și o enormă sumă de zeci de mii Coroane drept desdaunare pentru cazul, dacă i-s'ar denunța angajamentul. Dar a pățit-o...

Fie sigur păduchele din lindină, că soarta lui binemeritată e inevitabilă. Nu peste mult timp vom instala și pune în funcțiune mașina de deparazitare a județului nostru și atunci și el și semenii lui vor fi striviți cu toții pentruca gunoiu fiind, gunoiu să se facă.

Dr. Iustin Pop.

Intâmpinare.

Foaia „Inainte” se pare, că nu vrea, să se oprească în decadența ei, ci are aspirațiunea, să devină ciubăr de lături, în care fiecare anonim ticălos își poate plasa depoziția oricât de murdară ar fi ea. N'avem nici un motiv de a ne impresiona jalnic asupra povârnișului pe care a ajuns această fițuică — revolver, care și-a pierdut orice rost. În orice caz însă suntem în justă așteptare, ca și până își va da ignobilul seu suflet în mâna celor, ce o finanțează, să șteargă de pe frontispiciu aișul, că e „organ de luptă naționalistă a tineretului”, căci e prea temerar tupeul a abuza de cinstea și omenia tineretului în scop de reclam, dar și altfel se restrânge asupra lui o umbră tolerând așa o fițuică, care cu scop de speculă se așează sub auspiciile lui.

Fițuica-revolver dă din nou ospitalitate unui scris infect împotriva mea. Autorul și de data aceasta e necunoscut, căci nu semnează. Atacul deci e din întanerec astfel și autorul trebuie să fie negru, întunecat la față. Iar cine e negru la față, acela e negru și la mațe. Iar cine suferă de aceste negrețe, acela sigur, e țigan

de sânge. O confirmă aceasta și lașitatea țigănească, că n'a avut curajul, să-și semneze productul.

Și oare care e motivul, pentru care faraonul caută, să mă denigreze crezând, că mă poate face asemenea lui? — Explicarea e palpabilă: Eu am fost militar timp de 32 ani făcând serviciu la jandarmerie. Am fost șeful secției Simeria. În cursul acestui lung șir de ani am avut de a supune rigorilor codului penal foarte mulți țigani, cari bineștiut, sunt cel mai destetabil element din punctul de vedere al ordinei și siguranței de drept, ei sunt chiar drojdia populațiunii țării noastre. Autorul deci, de aceeaș sămânție, se resimte de amarul „naționalilor” săi romi, caută deci, să-și verse veninul asupra mea, Faraonul uită însă, că anonimatul nu dă scut nici siguranță în fața legii în ce privește răspunderea.

Inainte numai cu terfelirile în „Inainte”, căci am eu ac și pentru cojocul autorului ascuns în tușă și pentru cel al fițuiceii, care dă ospitalitate faraonului de sigur pentru motivul, că sunt nou pentru altul și mai fiind și nou farudiți — în ce privește politica.

Vasile Andreica.

ȘTIRI

Căsătorie. Anunțăm cu multă plăcere căsătoria religioasă a distinsului tânăr, Inginer silvic Amos Silian din loc cu d-șoara Anuța Miulescu fiica dlui primar din Vălenii-de-Munte, care s'a celebrat în biserica ort. rom. din Orăștie în ziua de Duminecă 4 Aug. 1935 la orele 8^{1/2} seara. Urâm tinerei perechi pe această cale multă fericire.

Dela Direcțiunea liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie. Examenele de admitere în clasa I-a de liceu, corigență, diferență, și particulare încep în ziua de 2 Septembrie la orele 8 dimineața.

Examenele de admitere în clasa V-a în ziua de 7 Sept.

Inscrierile în liceu se fac pe baza unei cereri timbrate legal și înaintate Direcțiunii Liceului până incl. 25 August a. c.

Corigenții și particularii prezintă cererea de înscriere după încheierea situațiunii examenului din sesiunea Sept.

Elevii noi vor prezenta odată cu cererea de înscriere și Certificatul ultimei clase absolvite precum și toate actele cerute de Regulament.

Inscrierile în internat se fac până la data de 15 August incl. în baza unei cereri timbrate legal (separat) de cea de înscriere în liceu.

Peste această dată nu se mai fac înscrieri în internat. Cererile pentru scutire de taxa de frecvență și bursă se depun odată cu cererea de înscriere în internat, însoțite de un act de paupertate și un extras familiar.

Pentru elevii de clasa VII și VIII noi veniți, cu media 7-10 sunt câte 5 burse disponibile.

Orăștie, 31 Iulie 1835.

prof. Aron Demian.
Dir. lic. „A. Vlaicu” Orăștie

Știri teatrale.

Stagiunea teatrală de iarnă, anui acesta, va fi inaugurată de marele turneu organizat de D-nii N. N. Anghelescu și Viorel Șulufiu, cu puternica piesă națională „Pământul nostru Sfânt” dramă în patru acte, care va însemna cel mai mare succes din întreaga stagiune a turneelor din anul acesta.

Piesa, de un puternic dramatism, va fi o nouă dovadă că turneele teatrale, sunt cele mai eminente mijloace de propagandă culturală-națională.

Turneul va fi făcut în 180 de orașe, în care va contribui la înălțarea conștiinței patriotice, în aceste vremuri de restriște moralo-națională.

Actorii cari vor juca în zguduitoarea dramă „Pământul nostru Sfânt” în frunte cu D-nii Viorel Șulufiu și N. N. Anghelescu autorul piesei, fac parte, dintre tinerele elemente de mare valoare artistică a teatrului românesc.

D. Iuliu Maniu s'a întors în țară. D. Iuliu Maniu, a fost săptămânile trecute la Viena. În bibliotecile cele mari din capitala fostei împărății austro-ungare. D. Sa a studiat anumite lucruri de mare însemnătate pentru țară. Se vorbea că de-acolo se va duce la Varșovia. La sfârșitul săptămânii trecute însă s'a întors în țară, stabilindu-se la moșia D. Sale dela Bădăcini.

Marele Voevod Mihai se va întâlni cu mama sa. În ziua de 26 Iulie, Marele Voivod Mihai a plecat cu trenul spre Bruxelles (Belgia) spre a vizita expoziția cea mare de acolo. Dela Bruxelles. Măria Sa va pleca la Florența în Italia, unde va rămâne o lună de zile lângă M. Sa Elena, mama Sa.

D la Cluj la Praga cu aeroplanul. La ziua sf. proroc Ilie s'a deschis drum nou prin văzduh. Un aeroplan va duce și va aduce, în fiecare zi, călători dela Cluj la Praga și napoi. Cea dintâi căsătorie s'a făcut

cu mare pompă, fiind de față toți înalții slujbași ai Clujului. Aeroplanul care face acest drum se numește „Basarabia”.

Un pian

modern de vânzare,
adresa la administrația ziarului.

“TRANSILVANIA” HOTEL și RESTAURANT în ORĂȘTIE

Anunțăm cu onoare publicul din județ că:

s'a deschis terasa de vară

fiind azi locul de întâlnire a elitei din loc și jur, — unde cântă o muzică de jaz de primul rang. — HOTELUL, oferă cele mai confortabile camere pentru voiajori. — RESTAURANTUL este neîntrecut în specialități de: mâncări, și băuturi.

Domnii funcționari, preoți învățători și notari se bucură de 20 procente reducere la prețuri. Rugăm sprijinul onoratului public.

Cu stimă DIRECȚIUNEA.

Cooperativa „Metalurgica” Cugir Convocare

Domnii acționari ai Societății Cooperativei „Metalurgica”, sunt convocați în ziua de 25 August 1935, ora 10 a. m. în sala Atheneului Popular din Cugir, la ordinea zilei fiind:

1. Aprobarea bilanțului pe anul 1933.
2. Descărcarea Consiliului de Administr. de gestiunea pe anul 1933.
3. Completarea locurilor vacante în Consiliul de Administrație.
4. Alegerea a doi Cenzori și a doi Cenzori supleanți pe anul 1934.
5. Diverse chestiuni.

Domnii acționari sunt rugați a depune acțiunile la sediul Societății până cel mai târziu la 24 August 1935. În cazul că la prima adunare nu se va întruni numărul de acționari cerut de lege și statute, adunarea se va ține în ziua de 1 Septembrie 1935, cu aceleași ordine de zi și cu ori ce număr de membrii prezenți.

Bilanțul

ACTIV		Cooperativei „Metalurgica” Soc. pe acții, Cugir, la 31 Dec. 1933		PASIV	
CASSA	5.213.—	CAPITAL			200.000.—
Mărfuri generale	52.743.—	Fond de rezervă	35.188.—		
Mobilier	139.502.—	„ de creanțe dubioase	32.171.—		
Diversi Debitori	254.550.—	„ de amort. mobilierului	21.655.—	89.014.—	
Acțiuni rescumpărate	26.000.—	Dividente ne-ridicate		7.184.—	
Pierdere:		Diversi creditori		302.372.—	
Reportată din anul 1932	34.139.—				
Pierdere pe anul 1933	86.423.—				
	120.562.—				
	598.570.—				598.570.—

Profit & Pierdere

DEBIT		Cooperativei „Metalurgica” Soc pe acții, Cugir, la 31 Dec. 1933		CREDIT	
Pierdere din anul 1932	34.139.—	PIERDERI:			
Cheltuieli generale	9.752.—	pe anul 1932	34.139.—		
Diferență rezult. la lichidarea furnizorilor	76.671.—	„ „ 1933	86.423.—	120.562.—	
	120.562.—			120.562.—	

Cugir, la 31 Decembrie 1933

Președinte și Administrator delegat.

(ss) Alexandru Scorțescu.

Subsemnații Cenzori am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în concordanță cu registrele Societății.

(ss) Simion Soimus

Contabil,

(ss) Augustin Pașca,

(ss) Kirsch Victor.

Convocare

Domnii acționari ai Societății Cooperativei „Metalurgica”, sunt convocați în ziua de 25 August, 1935 ora 10 a. m. în sala Atheneului Popular din Cugir, la ordinea zilei fiind:

- 1) Aprobarea bilanțului pe anul 1934.
- 2) Descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea pe anul 1934.
- 3) Completarea locurilor vacante în Consiliul de Administrație.
- 4) Alegerea a doi Cenzori și a doi supleanți pe anul 1935.
- 5) Diverse chestiuni.

Domnii acționari sunt rugați a depune acțiunile la sediul Societății până cel mai târziu la 24 August 1935. În cazul că, la prima adunare nu se va întruni numărul de acționari cerut de lege și statute, adunarea se va ține în ziua de 1 Septembrie 1935, cu aceleași ordine de zi și cu ori ce număr de membri prezenți.

Bilanțul

ACTIV		Cooperativei „Metalurgica”, Cugir la 31 Decembrie 1934.		PASIV	
CASSA	2.074.—	CAPITAL			200.000.—
Mărfuri generale	44.265.—	Diversi creditori		266.889.—	
Mobilier	139.502.—	Fond de creanțe dubioase	39.355.—		
Acțiuni rescumpărate	26.500.—	„ „ amort. mobilierului	21.655.—	61.010.—	
Diversi debitori	15.618.—				
Creanțe convertite conf. legii din 7-IV-1934	53.704.—				
Reduceri de creanțe convertite	53.704.—				
Pierderi:	51.502.—				
	527.899.—				527.899.—

Profit & Pierdere

DEBIT		Cooperativei „Metalurgica”, Cugir la 31 Decembrie 1934.		CREDIT	
Pierdere din anul 1932	34.139.—	Amort. pierderilor prin Fond de Rezervă		74.524.—	
„ „ „ 1933	86.423.—	Pierdere rămasă la 31 Decembrie 1934		51.502.—	
Cheltuieli generale					
	120.562.—				
	126.026.—				126.026.—

Cugir, la 31 Decembrie 1934.

Președinte și Administrator delegat.

(ss) Alexandru Scorțescu.

Subsemnații Cenzori am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în concordanță cu registrele Societății.

(ss) Simion Soimus.

Contabil,

(ss) Augustin Pașca.

(ss) Kirsch Victor.